

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

СУМЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра адміністративного і інформаційного права

«Затверджую»

Завідувач кафедри

адміністративного і інформаційного права



(Арістова І.В.)

“ 23 ” 06 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ОК.21 Фінансове право

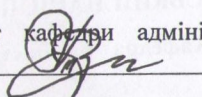
Спеціальність: 081 Право ОС «Бакалавр»

Освітня програма: «Право»

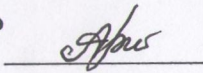
Факультет: *Юридичний*

2020 – 2021 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «**Фінансове право**» для студентів за спеціальністю **081 Право ОС «Бакалавр»**

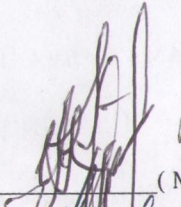
Розробники: к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного і інформаційного права Чернадчук Т.О. 

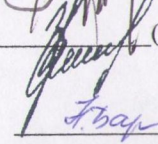
Робочу програму схвалено на засіданні кафедри адміністративного і інформаційного права.
Протокол від "22" 06 2020 року № 22

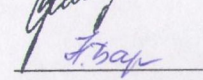
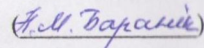
Завідувач кафедри адміністративного і інформаційного права
І.В.Арістова 

(підпис)

Погоджено:

Гарант освітньої програми  (М.П. Курило)

Декан юридичного факультету  (С. І. Запара)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації  

Зареєстровано в електронній базі: дата: 24.06 2020 р.

© СНАУ, 2020 рік

© Чернадчук Т.О. 2020 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 0304 «Право» (шифр і назва) Напрямок підготовки: 081- Право (шифр і назва)	нормативна	
Модулів – 2	Освітній ступінь: Бакалавр	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 2		2020-2021-й	2020-2021-й
		Курс	
		3	3/4
		Семестр	
		5-й	5-й /7-й
		Лекції	
		30 год	8 год./8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год	8 год./8 год.
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		60 год	104 год./60 год.
		Індивідуальні завдання:	
		Вид контролю:	
		іспит	іспит
Загальна кількість годин –120/120/60			
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної роботи студента 4			

Примітка: Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить(%):

для денної форми навчання - 60/60 (50/50)
для заочної форми навчання - 16/104 (27/73)
для заочної форми навчання - 16/44 (27/73)

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: фінансова політика держави провадиться в життя через фінансове законодавство. Тому метою вивчення дисципліни є засвоєння чинного законодавства, ознайомлення із науковими працями з фінансового права, а також із практикою організації правового забезпечення фінансової діяльності суб'єктів.

Завдання:

- вивчення інститутів фінансової системи, відповідальність їх об'єктів економічним законам і розкриття закономірностей, пов'язаних із переходом до ринкових відносин та формування пропозицій до їх фінансово-правового регулювання;
- з'ясування ролі й призначення фінансово-правових інститутів, формування яких базується на інститутах фінансової системи;
- вивчення фінансового законодавства інших держав, його порівняльний аналіз і використання позитивного досвіду.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність фінансів, структуру фінансової системи України, принципи фінансової діяльності, правові форми та методи фінансової діяльності держави;
- систему фінансового права, його джерела;
- сутність і призначення фінансового контролю, його види, методи; права та обов'язки органів, що здійснюють фінансовий контроль;
- фінансово-правову відповідальність, порядок застосування фінансово-правових санкцій.
- поняття, значення бюджету, процедуру бюджетного процесу, здійснення бюджетних видатків;
- фонди, які формуються і використовуються на підприємствах; позабюджетні та бюджетні фонди;
- безготівковий та готівковий обороти в народному господарстві України;
- діяльність банківсько-кредитної системи;
- валютне регулювання.

Вміти:

- орієнтуватися в фінансовому законодавстві;
- організувати процедуру проведення контролю;
- оформлювати акти та висновки за підсумками контролю;
- застосовувати фінансові санкції до порушників фінансового законодавства.
- використовувати кошти за бюджетним призначенням;
- застосовувати санкції до порушників бюджетного законодавства;
- нараховувати обов'язкові платежі і здійснювати їх відрахування;

- застосовувати санкції до порушників податкового законодавства;
- оформлювати пакет документів для отримання кредитів, відкриття рахунків;
- здійснювати розрахунки як в національній так і в іноземній валюті.

2. Програма навчальної дисципліни

(Вчена Рада СНАУ протокол № 14 від 01.07.2019 р.)

Змістовий модуль 1. Загальна частина фінансового права

ТЕМА 1. Фінансова діяльність держави

Поняття, ознаки і функції фінансів як економічних відносин по плановому створенню, розподілу та використанню грошових фондів. Відмінність між поняттями "фінанси" та "гроші", між "державними фінансами" та "приватними фінансами". Фінансова діяльність держави по управлінню процесом мобілізації, розподілу і використання грошових коштів. Зміст, принципи та методи фінансової діяльності держави. Система і правовий статус державних органів, які здійснюють керівництво фінансовою діяльністю. Повноваження Верховної Ради України та місцевих Рад у галузі фінансів. Спеціально створенні органи, для яких фінансова діяльність є основним видом діяльності. Поділ спеціально створених органів на фінансові та кредитні. Правовий статус Міністерства фінансів України. Фінансова система України та її структурні елементи. Фінансові системи індустріально розвинутих країн.

ТЕМА 2. Фінансово-правові відносини в Україні

Правові форми фінансової діяльності держави. Фінансово-правові акти та їх різновиди. Поняття, предмет та метод фінансового права. Місце фінансового права в системі права держави. Система та джерела фінансового права. Наука фінансового права. Головний метод фінансово-правового регулювання - метод владних повноважень. Поняття фінансово-правових норм, їх імперативний характер. Види фінансово-правових норм. Фінансово - правові відносини як державновладні, майнові(грошові) відносини. Зміст і особливості фінансово-правових відносин. Суб'єкти фінансово-правових відносин. Порядок захисту прав і законних інтересів суб'єктів фінансово-правових відносин.

ТЕМА 3. Правові основи фінансового контролю

Поняття, сутність і призначення фінансового контролю. Види

фінансового контролю. Методи та форми фінансового контролю. Загальна характеристика організації та органів фінансового контролю. Загальна характеристика стандартів державного фінансового контролю.

Планування державного фінансового контролю. Організація та виконання контрольних заходів. Документування результатів контрольних заходів, їх використання та оприлюднення. Правові засади діяльності Рахункової палати України та її завдання.

Функції та повноваження Рахункової палати України. Склад і структура Рахункової палати України. Міністерство фінансів України. Фіскальна служба України. Державне казначейство України. Національний банк України. Система, завдання та функції фінансового контролю. Права, обов'язки і відповідальність державної фінансової інспекції України. Порядок проведення ревізій і перевірок органами державного фінансового контролю. Особливості проведення ревізій і перевірок органами державного фінансового контролю за поданням правоохоронних органів.

ТЕМА 4. Фінансово-правова відповідальність

Поняття та ознаки фінансово-правової відповідальності. Принципи фінансово-правової відповідальності. Функції фінансово-правової відповідальності. Загальна характеристика фінансового правопорушення. Поняття та види фінансово-правових санкцій. Порядок реалізації фінансово-правової відповідальності.

Змістовий модуль 2. Особлива частина фінансового права

ТЕМА 5. Бюджетне право та бюджетний процес

Поняття державного бюджету як центральної ланки фінансової системи України. Державний бюджет в економічному і юридичному розумінні. Структура бюджету. Поняття бюджетного періоду. Принципи формування бюджету. Бюджетний устрій України - державний та місцеві бюджети. Бюджетне право, види бюджетно-правових норм, суб'єкти бюджетних правовідносин. Правові основи розмежування доходів та витрат між ланками бюджетної системи. Поняття бюджетного регулювання. Основні методи бюджетного регулювання. Бюджетний процес, стадії бюджетного процесу.

ТЕМА 6. Правові основи страхування. Правовий режим цільових державних та місцевих фондів

Поняття, принципи, функції, методи загальнообов'язкового державного страхування.

Поняття, класифікація і основи правового регулювання цільових державних і місцевих фондів. Правовий режим цільових бюджетних фондів.

Фонд соціального захисту інвалідів, Фонд сприяння зайнятості населення. Фонд соціального страхування та інші.

Правовий режим державних позабюджетних фондів. Правовий статус Пенсійного фонду України.

Цільові фонди коштів органів місцевого самоврядування.

ТЕМА 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право

Поняття і система державних доходів, їх класифікація. Основи правового регулювання державних доходів.

Поняття податкового права. Круг суб'єктів податкових правовідносин. Предмет податкового права. Метод податкового права. Юридичні ознаки методу. Принципи податкового права. Податкові правовідносини. Їх особливості. Система податкових правовідносин. Юридичний і фактичний зміст податкових правовідносин. Об'єкт податкових правовідносин. Суб'єкт податкових правовідносин. Податкова правоздатність і дієздатність. Підстави зміни податкових правовідносин. Юридичний факт у податковому праві. Сутність податкової норми. Її особливості. Класифікація податкових норм. Структура податкової норми.

Поняття податкової системи держави. Принципи системи. Законодавче регулювання принципів податкової системи. Критерії характеристики податкової системи. Поняття податку. Його функції. Принципи. Ознаки. Класифікація податків. Співвідношення податку, мита та збору. Співвідношення суб'єкта та платника податку. Суб'єкт податку. Носій податку. Класифікація платників податку. Права та обов'язки платників податку. Поняття податкової пільги. Їх класифікація. Основи правового статусу податкових органів.

Податкові правопорушення, їх класифікація. Підстави притягнення до відповідальності за порушення податкового законодавства.

ТЕМА 8. Правове регулювання державного кредиту

Державний кредит як особлива форма фінансових відносин. Принципи державного кредиту. Функції державного кредиту. Форми державного кредиту. Державні позики. Державний борг. Правовідносини, опосередковані безпосередньо функціонуванням державного боргу. Методи управління державним боргом.

ТЕМА 9. Правове регулювання державних видатків і бюджетного фінансування

Поняття витрат держави, їх характерні особливості та принципи фінансування. Поняття та принципи бюджетного фінансування. Основні принципи, методи та джерела фінансування галузей народного господарства. Поняття та сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування. Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи.

ТЕМА 10. Правове регулювання грошового обігу та банківської діяльності

Поняття грошової системи. Грошова система України та її розвиток в сучасних умовах. Принципи побудови грошової системи та її структура. Елементи грошової системи. Правові основи грошового обігу в Україні. Грошова реформа. Порядок ведення касових операцій в Україні. Форми касових документів. Контроль за веденням касових операцій. Порядок проведення ревізії каси та оформлення її результатів. Правові форми безготівкових розрахунків.

Поняття та значення банківського кредиту. Принципи банківського кредитування. Види та форми банківського кредиту. Кредитний договір, його сутність, зміст та значення.

Банківська система України. НБУ, його статус та функції. Правовий статус комерційного банку. Порядок створення комерційних банків. Порядок відкриття рахунків у банках.

ТЕМА 11 Правові основи валютного регулювання

Поняття валюти та валютних цінностей. Поняття валютної операції. Правовий режим валютних операцій. Ліцензування валютних операцій. Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види. Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України. Валютний контроль та органи, які його здійснюють. Види відповідальності за порушення валютного законодавства.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						денна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1. Загальна частина фінансового права												
Змістовий модуль 1. Загальна частина фінансового права												

Тема 1. Фінансова діяльність держави	6	2	2			2	12	-	-	-	-	12/4
Тема 2. Фінансово-правові відносини в Україні	10	2	2			6	12	-	-	-	-	12/4
Тема 3. Правові основи фінансового контролю	14	4	4			10	12	-	-	-	-	12/4
Тема 4. Фінансово-правова відповідальність	10	2	2			6	16	2	2	-	-	12/4
Разом за змістовим модулем 1	44	10	10			24	52	2	2	-	-	48/16
Модуль 2. Особлива частина фінансового права												
Змістовий модуль 2. Особлива частина фінансового права												
Тема 5. Бюджетне право та бюджетний процес	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8/4
Тема 6. Правові основи страхування. Правовий режим цільових державних та місцевих фондів	9	2	2	-	-	5	10	-	2	-	-	8/4
Тема 7. Правове регулювання державних доходів.	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8/4

Податкове право												
Тема 8. Правове регулювання державного кредиту	9	2	2	-	-	5	8	-	-	-	-	8/4
Тема 9. Правове регулювання державних видатків і бюджетного фінансування	9	2	2	-	-	5	10	-	2	-	-	8/4
Тема 10. Правове регулювання грошового обігу та банківської діяльності	13	4	4	-	-	5	10	2	-	-	-	8/4
Тема 11. Правові основи валютного регулювання	10	2	2	-	-	6	10	-	2	-	-	8/4
Разом за змістовим модулем 2	76	20	20	-	-	36	52	8	8	-	-	56/28
Усього годин	120	30	30			60	120	8	8	-	-	104/44

5. Теми та план лекційних занять (д.ф.н/з.ф.н)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Фінансова діяльність держави План 1. поняття, ознаки, функції фінансів; 2. фінансова діяльність держави; 3. правове регулювання фінансової системи.	2/-
2	Тема 2: Фінансово-правові відносини в Україні План 1. правові форми фінансової діяльності держави; 2. поняття, предмет, метод фінансового права; 3. фінансово-правові відносини: поняття, склад;	2/-

	4. фінансово-правові норми.	
3	Тема 3. Правові основи фінансового контролю План 1. державний контроль: поняття, значення. 2. фінансовий контроль як складова частина загальної системи державного контролю. 3. функції, принципи фінансового контролю.	2/-
4	Тема 3. Правові основи фінансового контролю План 1. поняття методів фінансового контролю, їх види 2. поняття і класифікація ревізій 3. загальна правова характеристика суб'єктів фінансового контролю 4. незалежний фінансовий контроль	2/-
5	Тема 4. Фінансово-правова відповідальність План 1. фінансово-правова відповідальність, як особливий вид юридичної відповідальності. 2. принципи фінансової відповідальності 3. види фінансово-правової відповідальності 4. підстави настання фінансово-правової відповідальності.	2/2
6	Тема 5. Бюджетне право та бюджетний процес План 1. Поняття бюджету. Бюджетна система, принципи бюджетної системи. Бюджетна класифікація. 2. Бюджетне право, бюджетні правовідносини.	2/2
7	Тема 5. Бюджетне право та бюджетний процес План 1. Правові засади бюджетного процесу. 2. Контроль за дотриманням бюджетного законодавства та відповідальність за бюджетні правопорушення.	2
8	Тема 6. Правові основи страхування. Правовий режим цільових державних та місцевих фондів План 1. Суть і функції страхування, основні галузі та види страхування, їх правовий режим. 2. Поняття класифікація цільових фондів. Правовий режим цільових бюджетних фондів. 3. Правовий режим державних позабюджетних фондів. Пенсійний фонд України	2
9	Тема 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право План 1. поняття і система державних доходів, їх класифікація; 2. поняття податкового права, предмет, метод;	2/2
10	Тема 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право План 1. суб'єкти, об'єкти податкових правовідносин.	2/-

11	Тема 8. Правове регулювання державного кредиту 1. Державний кредит як особлива форма фінансових відносин. 2. Правовідносини, опосередковані безпосередньо функціонуванням державного боргу. Методи управління державним боргом.	2
12	Тема 9. Правове регулювання державних видатків і бюджетного фінансування План 1. поняття витрат держави, її характерні особливості та принципи фінансування. 2. правові засади кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування.	2
13	Тема 10. Правове регулювання грошового обігу та банківської діяльності: План 1. поняття банків. Банківська система України. 2. правовий статус НБУ. 3. правовий статус комерційного банку.	2/2
14	Тема 10. Правове регулювання грошового обігу та банківської діяльності: План 1. поняття грошової системи України, її елементи 2. відкриття рахунків установами банків. Операції на них. 3. розрахунки в народному господарстві України.	2
15	Тема 11. Правові основи валютного регулювання План 1. поняття валютного регулювання, валютні правовідносини. 2. валютний контроль, відповідальність за порушення валютного законодавства	2
	Разом	30/8

Теми практичних занять (д.ф.н. /з.ф.н)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Фінансова діяльність держави 1. Поняття, ознаки і функції фінансів як економічних відносин по плановому створенню, розподілу та використанню грошових фондів. 2. Відмінність між поняттями "фінанси" та "гроші", між "державними фінансами" та "приватними фінансами".	2
2	Тема 2. Фінансово-правові відносини 1. Головний метод фінансово-правового регулювання - метод владних повноважень. 1. Види фінансово-правових норм. 2. Фінансово - правові відносини як державно-приватні майнові(грошові) відносини. 3. Зміст і особливості фінансово-правових відносин	2
3	Тема 3: Правові основи фінансового контролю	2

	1. Планування державного фінансового контролю 2. Організація та виконання контрольних заходів 3. Документування результатів контрольних заходів, їх використання та оприлюднення.	
4	Тема 3: Правові основи фінансового контролю 1. Порядок проведення ревій і перевірок органами державної фінансової інспекції.	2
5	Тема 4. Фінансово-правова відповідальність. 1. Фінансова діяльність держави. 2. Фінансово-правові відносини. 3. Правові основи фінансового контролю. 4. Фінансово-правова відповідальність.	2/2
6	Тема 5. Бюджетне право та бюджетний процес 1.Державний бюджет в економічному і юридичному розумінні. 2.Бюджетний устрій України - державний та місцеві бюджети. 3.Види бюджетно-правових норм.	2
7	Тема 5. Бюджетне право та бюджетний процес 1.Суб'єкти бюджетних правовідносин. 2.Поняття бюджетного регулювання.	2
8	Тема 6. Правовий режим цільових фондів 1.Поняття, принципи, функції, методи загальнообов'язкового державного страхування. 2.Поняття, класифікація і основи правового регулювання цільових державних і місцевих фондів. 3.Правовий режим державних позабюджетних фондів. 4.Цільові фонди коштів органів місцевого самоврядування.	2/2
9	Тема 7. Правове регулювання державних доходів. Податкове право 1. Основи правового регулювання державних доходів. 2. Юридичний і фактичний зміст податкових правовідносин. 3. Круг суб'єктів податкових правовідносин. 4. Податкова правоздатність і дієздатність. 5. Податкові правопорушення, їх класифікація.	2
10	Тема 8 Правове регулювання державного кредиту. 1.Державний кредит як особлива форма фінансових відносин. 2.Принципи державного кредиту. 3.Правовідносини, опосередковані безпосередньо функціонуванням державного боргу.	2
11	Тема 9 Правове регулювання державних видатків і бюджетного фінансування 1.Поняття та сутність кошторисно-бюджетного фінансування, принципи та об'єкти фінансування. 2.Кошторис як основний фінансовий план витрат бюджетної установи	2/2
12	Тема 10. Правове регулювання грошового обігу 1.Поняття грошової системи. Грошова система України та її розвиток в сучасних умовах. 2.Принципи побудови грошової системи та її структура. Елементи грошової системи.	2
13	Тема 10. Правове регулювання грошового обігу 1.Правові основи грошового обігу в Україні.	2

	2.Поняття та значення банківського кредиту. Принципи банківського кредитування. Види та форми банківського кредиту. Кредитний договір, його сутність, зміст та значення.	
14	Тема 11. Правові основи валютного регулювання 1.Правовий режим валютних операцій. Ліцензування валютних операцій. 2.Порядок надання ліцензій на здійснення операцій з валютними цінностями, їх види.	2/2
15	Тема 11. Правові основи валютного регулювання 1.Загальні положення про розрахунки в іноземній валюті на території України.	2
		2
	Разом	30/8

9. Самостійна робота (д.ф.н./ з.ф.н.)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1: Фінанси і фінансова діяльність держави 1. Повноваження Верховної Ради України та місцевих Рад у галузі фінансів. 2. Спеціально створенні органи, для яких фінансова діяльність є основним видом діяльності. 3. Поділ спеціально створених органів на фінансові та кредитні. 4. Правовий статус Міністерства фінансів України. 5. Фінансові системи індустріально розвинутих країн.	2/12/4
2	Тема 2. Фінансово-правові відносини 1. Суб'єкти фінансово-правових відносин. 2. Порядок захисту прав і законних інтересів суб'єктів фінансово-правових відносин.	6/12/4
3	Тема 3. Правові основи фінансового контролю 1.Особливості проведення ревізій і перевірок органами державної контрольно-ревізійної служби за поданням правоохоронних органів.	10/12/4
4	Тема 4. Фінансово-правова відповідальність Загальна частина фінансового права	6/12/4
5	Тема 5. Бюджетне право, бюджетний процес 1.Структура бюджету. 2.Поняття бюджетного періоду. 3.Правові основи розмежування доходів та витрат між ланками бюджетної системи.	5/8/4
6	Тема 6. Правові основи страхування. Правовий режим цільових фондів 1.Цільові фонди коштів органів місцевого самоврядування.	5/8/4
7	Тема 7. Податкове право 1.Підстави притягнення до відповідальності за порушення податкового законодавства.	5/8/4
8	Тема 8. Правове регулювання державного кредиту	5/8/4

	1.Методи управління державним боргом.	
9	Тема 9. Правове регулювання державних видатків 1.Основні принципи, методи та джерела фінансування галузей народного господарства.	5/8/4
10	Тема 10. Правове регулювання грошового обігу 1.Порядок ведення касових операцій в Україні. Форми касових документів. 2.Контроль за веденням касових операцій. Порядок проведення ревізії каси та оформлення її результатів. Правові форми безготівкових розрахунків. 3.Банківська система України.	5/8/4
11	Тема 11. Правові основи валютного регулювання 1.Валютний контроль та органи, які його здійснюють. 2.Види відповідальності за порушення валютного законодавства.	5/8/4
	Разом	60/104/44

11. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, робота з книгою (читання, переказ, складання плану, конспектування, опорних конспектів тощо).

1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.

1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

2.1. *Аналітичний*.

2.2. *Методи синтезу*.

2.3. *Індуктивний метод*.

2.4. *Дедуктивний метод*.

2.5. *Традуктивний метод*.

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

3.1. *Проблемний* (чи проблемно-інформаційний)

3.2. *Частково-пошуковий (евристичний)*

3.3. *Репродуктивний*

3.4. *Пояснювально-демонстративний*

4. **Активні методи навчання** - використання технічних засобів навчання, диспути, круглі столи, ділові та рольові ігри, використання проблемних ситуацій, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація).

12. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на семінарських заняттях;
 - активність під час обговорення питань, що винесені на заняття;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;
 - письмові завдання при проведенні контрольних робіт;
 - виробничі ситуації.
4. Пряме врахування у підсумковій оцінці виконання студентом певного індивідуального завдання :
 - навчально-дослідна робота;
 - навчально-практичне дослідження із презентацією результатів тощо.

13. Розподіл балів, які отримують студенти (іспит) (д.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота											С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате-стація	Підсумко-вий тест - вий тест - екзаме-н	Су-ма
Змістовий модуль 1 - 10 балів				Змістовий модуль 2 – -30 балів											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11					
2	2	2	3	5	4	4	4	4	5	4	15	70 (40+30)	-	30	100

- Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі екзамену:
- на денній формі навчання*
- до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
 - до 15 балів – за результатами проміжної атестації;
 - до 15 балів – за виконання самостійної роботи;
 - до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації;

Розподіл балів, які отримують студенти (іспит) (з.ф.н.)

Поточне тестування та самостійна робота											С Р С	Разом за модулі та СРС	Ате- ста- ція	Підсумко- вий тест - екзаме- н	Су- ма
Змістовий модуль 1 - 10 балів				Змістовий модуль 2 – -30 балів											
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11					
2	2	2	3	5	4	4	4	4	5	4	30	70 (40+30)	-	30	100

- Розподіл балів системи ЄКТС за результатами навчання і семестровій (підсумковій) атестації у формі екзамену:
- на заочній формі навчання*
- до 40 балів – за результатами модульного контролю протягом семестру;
 - до 30 балів – за виконання самостійної роботи;
 - до 30 балів – за результатами семестрової (підсумкової) атестації.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Фінансове право. Методичні вказівки щодо вивчення дисципліни, виконання самостійної роботи, проведення практичних занять. Суми, 2012 р., 42 с.
2. Навчально - методичний комплекс з дисципліни «Фінансове право», на платформі Moodle, СНАУ, 2019 рік.

15. Рекомендована література

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

1. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 року № 2456-VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/>
2. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 року - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?page=1&nreg=436-15>
3. Господарський процесуальний кодекс України від 06.11.1991 № 1798-XII - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>
4. Декрет Кабінету Міністрів «Про систему валютного регулювання і валютного контролю»: Декрет Кабінету Міністрів України від 19.02.1993 № 15-93- [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/15-93>
5. Закон України «Про Кабінет Міністрів України»: Закон України від 7 жовтня 2010 р. № 2591-VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу:
6. Закон України «Про центральні органи виконавчої влади»: Закон України від 17 березня 2011 р. № 3166-VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу:
7. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
8. Закон України «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» від 12 липня 2001 року № 2664-III – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2664-14>
9. Закон України «Про банки і банківську діяльність»: Закон України від 07 грудня 2000 року № 2121 – III – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>
10. Закон України «Про Національний банк України»: Закон України від 20 травня 1999 року № 679-XIV. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2121-14>
11. Закон України «Про цінні папери і фондовий ринок»: Закон України від 23.02.2006 № 3480-IV. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=3480-15>

12. Закон України «Про порядок здійснення розрахунків в іноземній валюті»: Закон України від 23 вересня 1994 року № 185/94 ІР. [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/185/94-%D0%B2%D1%80> № 40. – Ст. 364.
13. Закон України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб»: Закон України від 23.02.2012 № 4452-VI. – [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4452-17>
14. Закон України «Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні»: Закон України від 26.01.1993 № 2939-XII [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2939-12>
15. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV- [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
16. Закон України "Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом" - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/2343-12>
17. Закон України "Про заставу" - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/2654-12>
18. Закон України "Про іпотеку" - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/898-15>
19. Закон України "Про платіжні системи та переказ грошей в Україні" від 05.04.2001 № 2346-III - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2346-14>
20. Закон України "Про електронні документи та електронний документообіг" - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/851-15>
21. Закон України "Про електронний цифровий підпис" - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/852-15>
22. Закон України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» від 14.10.2014 № 1702-VII - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1702-18>
23. Закон України «Про обіг векселів в Україні» від 5 квітня 2001 року. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/main/2374-14>

24. Інструкція «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 N 368. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
25. Інструкція про безготівкові розрахунки в національній валюті, затв. Постановою НБУ від 21 січня 2004р. № 22. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>
26. Інструкція Національного банку України “Про відкриття банками рахунків в національній та іноземній валюті”, затв. Постановою НБУ від 12 листопада 2003р. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1172-03>
27. Інструкція «Про порядок регулювання діяльності банків в Україні», затв. Постановою Правління НБУ від 28.08.2001 N 368. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01>
- 28.
29. Конституція України від 26 червня 1996 року № 254к/96-ВР– [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=254%EA%2F96-%E2%F0>
30. Податковий Кодекс України від 02 грудня 2010 року № 2755- VI - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
31. Постанова Верховної Ради України “Про застосування векселів в господарському обороті України” від 17.06.1992 № 2470-ХІІ - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2470-12>
32. Положення про єдину інформаційну систему “Реєстр позичальників”, затв. Постановою правління НБУ від 27.06.2001 № 245 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0604-01>
33. Положення про переказний і простий вексель (затверджене постановою ЦВК і РНК СРСР від 7 серпня 1937 р. № 104/1341). - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v1341400-37>
34. Положення про порядок реєстрації та ліцензування банків, відкриття відокремлених підрозділів, затв. Постановою правління НБУ від 08.09.2011 № 306 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1203-11#n20>

35. Положення про порядок формування та використання банками України резервів для відшкодування можливих втрат за активними банківськими операціями, затв. Постановою правління НБУ від 25.01.2012 № 23. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0231-12>
36. Положення про застосування Національним банком України заходів впливу, затверджене постановою Правління Національного банку України від 17.08.2012 № 346. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1590-12>
37. Положення про валютний контроль, затверджене постановою Національного банку України від 8 лютого 2000 р. № 49- [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0209-00>
38. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні, затверджене постановою Правління Національного банку України від 15 грудня 2004 р. № 637. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0040-05>
39. Про затвердження Правил надання банками на письмову вимогу керівників відповідних спеціальних підрозділів по боротьбі з організованою злочинністю інформації та документів: Постанова Правління Національного банку України від 16 листопада 2000 року № 451. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0859-00>
40. Постанова Правління Національного банку України “Про встановлення граничної суми готівкового розрахунку” від 06.06.2013 № 210. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1109-13>
41. Про затвердження Положення про порядок накладання адміністративних штрафів: Постанова Правління Національного банку України від 29 грудня 2001 року № 563. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0062-02>
42. Про затвердження Положення про відкриття та функціонування в уповноважених банках України рахунків банків-кореспондентів в іноземній валюті та в гривнях: Постанова Правління Національного банку України від 26.03.1998 № 118. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0231-98>
43. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками операцій з векселями в національній валюті на території України: Постанова Правління Національного банку України від 16 грудня 2002 року

№ 508. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0174-03>

44. Про затвердження Положення про порядок накладання адміністративних штрафів: Постанова Правління Національного банку України від 29 грудня 2001 року № 563 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0062-02>

45. Про затвердження Порядку застосування штрафних санкцій за порушення валютного законодавства: Наказ Державної податкової адміністрації України від 4 жовтня 1999 року № 542 // Офіц. вісн. України. - 1999,- № 42.- Ст. 2114.

46. Про затвердження Положення про валютний контроль: Постанова Національного банку України від 8 лютого 2000 року № 49. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0209-00>

47. Указ Президента України «Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України» від 8 квітня 2011 р. № 446/2011 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/446/2011>

48. Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України» від 13 квітня 2011 р. № 460/2011 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/460/2011>

49. Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України» від 13.04.2011 № 466/2011- [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/460/2011>

50. Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну пробірну службу України» від 13.04.2011 № 461/2011- [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/461/2011>

51. Указ Президента України «Про затвердження Положення про Державну фінансову інспекцію України» від 23 квітня 2011 р. № 499/2011 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/499/2011>

52. Указ Президента України «Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади» від 9 грудня 2010 року №1085/2010 - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1085/2010>

53. Указ Президента України “Про застосування штрафних санкцій за порушення норм з регулювання обігу готівки ” від 12.06.1995 р. № 436/95. - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436/95>

54. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/main/435-15>

55. Цивільний процесуальний кодекс України від 18.03.2004 № 1618-IV - [Електронний ресурс] – Режим доступу до матеріалу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>

СПЕЦІАЛЬНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бюджетний кодекс України: закон, засади, коментар / За ред. Турчинова О.В., Огня Ц.Г.- К.: Парламентське видавництво, 2002.- 320 с.
2. Геєць І.О. Актуальні проблеми та удосконалення кредитних відносин банківських установ з підприємствами // Економіка та держава.– 2006.– №6. – С. 37–38.
3. Геєць І.О. Обґрунтування доцільності овердрафтового кредитування підприємств банківськими установами // Економіка та держава.– 2006.– №1. – С. 40–41.
4. Грачёва Е. Ю., Соколова Э. Д. Налоговое право: вопросы и ответы. - М.: Юриспруденция, 2003. - 160 с.
5. Емельянов А.С., Черногор Н.Н. Финансово-правовая ответственность.- М.: Финансы и статистика, 2004.- 208 с.
6. Запольский С.В. Дискуссионные вопросы теории финансового права: монография.– М.: РАП, Эксмо, 2008.
7. Кучерявенко Микола Петрович. Податкове право України. Академічний курс: підручник. — К. : "Правова єдність", всеукраїнська асоціація видавців, 2008.
8. Кучерявенко Н. П. Курс налогового права: В шести томах. Т. 3. Учение о налоге. - Х.: Легас-Право, 2005. - 600 с.
9. Мироненко В.П., Москаленко А.М. Удосконалення економічного механізму кредитування сільськогосподарських товаровиробників // Облік і фінанси АПК.– 2006.– №3. – С. 112–116.
10. Молдаван Л.В. Методичні рекомендації // Облік і фінанси АПК.– 2006.– №12. – С. 5–29.

11. Музика О.А. Доходи місцевих бюджетів за українським законодавством.- К.: Атіка, 2004.
12. Музика О.А. Неподаткові доходи місцевих бюджетів (фінансово-правове дослідження).- К.: Атіка, 2006.
13. Непочатенко О.О. Проблеми правового та методологічного забезпечення банківського кредитування аграрних підприємств // Облік і фінанси АПК.- 2006.- №2.- С. 79-82.
14. Нечай А.А. Проблеми правового регулювання публічних фінансів та публічних видатків.- Чернівці: Рута, 2004.
15. Плеханов Д.О. Державне регулювання підприємництва у сільському господарстві // Економіка та держава.- 2007.- №9.- С. 82-86.
16. Податкове право України: за вимогами кредитно-модульної сист. організації навч. процесу : навч. посібник / Л. К. Воронова, М. П. Кучерявенко, Н. Ю. Пришва та ін. ; за заг. ред. Л. К. Воронової, М. П. Кучерявенка ; М-во освіти і науки України, НДІ фін. права. - К. : Всеукр. асоціація вид. "Правова єдність", 2009. - 485 с.
17. Правові основи майнових і земельних відносин. Навчальний посібник/ за ред. В.М. Єрмоленка. - К: Магістр ХХІ сторіччя, 2006. - 384 с
18. Пришва Н.Ю. Правові проблеми регулювання обов'язкових платежів.- К.: ЕксОб, 2003.- 280 с.
19. Савченко Л.А. Правові основи фінансового контролю: навч. посіб. - К.: Юрінком Інтер, 2008.
20. Савченко Л.А., Зима Д.Л. Правові проблеми координації фінансового контролю.- К.: КиМУ, 2008.
21. Сомик А.В. Банківське кредитування сільськогосподарських товаровиробників: сучасний стан і проблеми розвитку // Економіка АПК.- 2005.- №9.- С. 52-61.
22. Стратегія економічного і соціального розвитку України (2004 – 2015 роки) "Шляхом Європейської інтеграції" / Авт. кол.: А.С.Гальчинский, В.М.Гаєць та ін.; Нац. ін-т стратег. дослідж.; ін-т екон. прогнозування НАН України, М-во економіки та з питань європ. інтегр. України. - К.: ІВЦ Держкомстату України, 2004. - С. 18.
23. Чернадчук В.Д. Бюджетні правовідносини в Україні: поняття, класифікація та особливості структури: монографія / В.Д. Чернадчук. – Суми: Університетська книга, 2011.- 172 с.
24. Чернадчук В. Д. Стан та перспективи розвитку бюджетних правовідносин в Україні: [монографія] / Чернадчук В. Д. – Суми : Університетська книга, 2009. – 456 с.

25. Чернадчук Т.О. Проблеми питання щодо розкриття банківської таємниці органам державного фінансового контролю / Т.О. Чернадчук // Держава і регіони. – 2011. – № 2 (40). – С. 99-103.
26. Чернадчук Т.О. Щодо визначення поняття валютних правовідносин/ Т.О. Чернадчук // Публічне право. – 2014. – № 4 (16). – С. 87-92.
27. Чернадчук Т.О. Деякі аспекти класифікації валютних правовідносин/ Т.О. Чернадчук // Публічне право. – 2015. – № 1 (17). – С. 93-99.
28. Чернадчук Т. Принципи податкового законодавства: окремі питання / Т. Чернадчук // Актуальні питання вітчизняної юридичної науки: матеріали Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Суми, 14-15 квітня 2016 р. – Суми, 2016. – С.68-71
29. Чернадчук Т.О. Вплив євроінтеграційних процесів на концептуальні засади податкового права/ Т.О. Чернадчук // Публічне право. – 2016. – № 2 (20). – С. 48-53.
30. Чернадчук Т.О. Основи валютного права: [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів] / Т.О. Чернадчук – Суми: Університетська книга, 2009. – 300 с.
31. Шубравська О.В., Поштаренко М.Г. Розвиток банківського кредитування агросфери у контексті забезпечення її економічної сталості // Фінанси України.- 2006.- №7.- С. 131-138.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Пошукові та інформаційні системи Інтернет

1. Google : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.google.com.ua/>
2. Yandex : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1960>.
3. Rambler : Пошукова системи Інтернет. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yandex.ua/?ncrnd=1462>.

Офіційні веб-сайти органів державної влади України

1. Верховна Рада України : офіційний веб-сайт/ - Режим доступу до електронних документів : <http://portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index//> .
2. Президент України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.president.gov.ua/>.
3. Рахункова палата України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ac-rada.gov.ua/control/main/uk/index>.
4. Національний банк України : офіційне інтернет-представництво. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.bank.gov.ua/control/uk/index>.

5. Урядовий портал : єдиний веб-портал виконавчої влади України. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.kmu.gov.ua/control/>.
6. Міністерство фінансів України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.minfin.gov.ua/>.
7. Державна фінансова інспекція : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index>.
8. Державна фіскальна служба України : офіційний сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://sts.gov.ua/>
9. Офіційний вісник України : Єдине повне офіційне періодичне видання нормативно-правових актів України. - Режим доступу до електронних документів : <http://ovu.com.ua/>.
10. Національний банк України : офіційне інтернет-представництво : Законодавство. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=65247&cat_id=36580.
11. Національний банк України : офіційне інтернет-представництво : Публікації : Законодавчі і нормативні акти з банківської діяльності : Додаток до журналу Вісник Національного банку України. - http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=67406.
12. Міністерство фінансів України : офіційний веб-сайт : Фінансовий моніторинг : Правова база. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/category/system?cat_id=279361.
13. Мега-НаУ : професійна юридична система : НаУ-Online : Нормативно-правові документи. - Режим доступу до електронних документів : <http://zakon.nau.ua/>.
14. Ліга:Закон : правовий портал : он-лайн сервіси : Законодавство. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ligazakon.ua/>
15. Право. Украина : информационно-правовая система : Документы : Нормативно-правовые документы. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.legal.com.ua/cgi-bin/matrix.cgi/document.html>.
16. Юридичний журнал : сайт журналу. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.justinian.com.ua/>.

Газетні ресурси

1. Голос України : газета Верховної Ради України : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.golos.com.ua/>.
2. Урядовий кур'єр : газета центральних органів виконавчої влади : веб-сайт. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.ukurier.gov.ua/uk/>.
3. Юридическая практика : сайт газети. - Режим доступу до електронних ресурсів : <http://www.yurpractika.com/>.

5. Юридичний вісник України : загальнонаціональна правова газета : веб-сайт : Архів юридичного вісника України. - Режим доступу до електронних ресурсів : http://www.yuricom.com/ua/legal_bulletin_of_Ukraine/archive/